
Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att [REDACTED] gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 20 januari 2020 överlämnade Linköpings universitet i enlighet med övergångsbestämmelserna i lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning en anmälan om oredlighet i forskning som inkommit till universitet. Anmälan avser plagiering i ett manuskript i [REDACTED] avhandling [REDACTED]. [REDACTED] (Manuskript, 2012) som enligt anmälan har likheter med flera andra publikationer.

I ärendet har nämnden endast prövat [REDACTED] ansvar. Övriga författares ansvar har inte prövats.

Motivering av beslut

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen). Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 § ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning”.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är, som ovan angivits, fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men finns beskrivna

i forskningsetiska kodexar och riktlinjer exempelvis Den europeiska kodexen för forskningens integritet¹. De redogörs också för i Vetenskapsrådets publikation God forskningssed². Beskrivningen av plagiering är att använda andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.

██████████ har i yttrande till nämnden skrivit att han tar på sig ansvaret för plagieringen. Han uppger att han hade skrivsvårigheter, vilket han lyft till sina dåvarande chefer, och att texterna efter en tid växte samman.

Nämnden har inhämtat ett sakkunnigutlåtande i ärendet. Enligt den sakkunnige³ är det tydligt att den aktuella texten innehåller plagiering av åtminstone tre andra publicerade texter. Plagieringen avser beskrivningar av metodik, såsom mätinstrument och dataanalys. Det verkar enligt den sakkunnige rimligt att mätningar och analys gjordes på samma sätt som i de artiklar som plagierats. Problemet är enligt hen att texten i stort sett är direkt kopierad från dem och att detta inte förklaras. Två av de tre plagierade artiklarna finns inte heller med i listan över referenser. Någon plagiering av resultat verkar däremot inte förekomma i den aktuella texten. Enligt den sakkunnige rör det sig därmed om plagiering av text, men inte av vetenskapliga resultat.

Nämnden menar att även om metodbeskrivningar av exempelvis mätinstrument eller dataanalys i vissa sammanhang kan formuleras endast med mindre variationer måste referenser anges vid rena citat, särskilt om citaten är omfattande. Så har inte skett i den aktuella texten, varför nämnden bedömer att den innehåller plagiat.

Allvarlig avvikelse

Det är endast allvarliga avvikelser från god forskningssed som enligt 2 § i lagen är att betrakta som oredlighet i forskning och som därmed faller under nämndens prövning. Andra avvikelser hanteras i stället av forskningshuvudmännen själva enligt 1 kap. 17 § högskoleförordningen (1993:100). I lagens förarbeten anges att plagiering i vissa fall inte bör anses utgöra en allvarlig avvikelse från god forskningssed, till exempel om det är fråga om en mindre förseelse vid ett enstaka tillfälle.⁴

Den aktuella texten innehåller plagiering av flera olika källor och plagieringen är även omfattande till sitt innehåll. Det är därmed inte fråga om en mindre förseelse vid ett enstaka tillfälle. Den omständigheten att plagieringen inte avser resultaten utan beskrivningen av metodiken gör inte plagieringen mindre allvarlig. Nämndens slutsats är därför att det är fråga om en allvarlig avvikelse.

Uppsåt eller grov oaktsamhet

Enligt 2 § i lagen krävs att den allvarliga avvikelsen från god forskningssed begåtts med uppsåt eller av grov oaktsamhet för att det ska vara fråga om oredlighet i forskning. Uppsåt innebär att forskaren ska ha förstått vad han eller hon har gjort

---

¹ Den europeiska kodexen för forskningens integritet, Reviderad utgåva 2018, ALLEA, kap. 3.1.

² God forskningssed, Vetenskapsrådet 2017, kap. 8.

³ Docent Andreas Dahlin, Chalmers Tekniska Högskola.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 100.

medan oaktsamhet innebär att forskaren i vart fall borde ha förstått detta. Grov oaktsamhet kräver att oaktsamheten inte har uppstått endast på grund av förbiseenden, slarv eller missförstånd.⁵

██████████ har anfört att plagieringen är resultatet av en oförmåga och viss okunskap eller slarv när det gäller att uttrycka sig i vetenskaplig text. Han har samtidigt varit medveten om sina skrivsvårigheter och ändå valt att ha med manuskriptet med den plagierade texten i avhandlingen. Att upprepat plagiera textstycken ur flera olika källor kan inte betraktas som förbiseenden eller slarv. Nämnden bedömer därför att ██████████ har förfarit grovt oaktsamt.

Sammanfattningsvis finner nämnden därmed att ██████████ gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av juristen Karin Nylén.

Thomas Bull
Ordförande

Karin Nylén
Föredragande

---

⁵ Prop. 2018/19:58, s. 50-51, 100.